

Lokális örökségi érték – nemzeti kulturális nyereség

Dr. Verók Attila

Tuzsér, Lónyay-kastély
2018. július 6.

A kulturális örökség (KÖ) meghatározása 1.

- * A közösség számára fontos jelentéssel bíró **tárgyak** vagy tárgyakkal kifejezett **immateriális dolgok** készlete.
- * A tárgyakat a **megfelelő intézmény** (itt: **Lónyay Örökség Központ**) összegyűjti, leltározza, megvizsgálja, közszemlére teszi, megőrzi, restaurálja, ha szükséges, megfejti és megérti a rejtett kódokat, és levonja a következtetéseket. → **Az örökséget kezelni kell és fel kell dolgozni!**
- * E folyamat során az eredeti tartalom valami **új**jal, a birtokbavévő **értelmezésével** gazdagodik.

A kulturális örökség (KÖ) meghatározása 2.

- * Így az örökség összekapcsolódik az **emlékezettel**, mindkettő az **identitás** része, amit meg kell keresni, elő kell ásni, meg kell őrizni, vagy újra fel kell fedezni.
- * Ebben az értelemben az örökség valójában nemcsak arra szolgál, hogy feltérképezze a bírt javakat, hanem arra is, hogy körülírja, **meghatározza az örökhagyó/örökös önazonosságát**.

=> a helyi közösség identitástudatának építése

Alaptételek 1.

- A múltat meg kell ismerni és közismertté kell tenni.
- A jövőről a múlt ismerete nélkül felesleges gondolkodni, mert az nem a helyiek jövője.
- Kulturális örökségünk közvagyon. (Még akkor is, ha jogilag nem is az.)

Alaptételek 2.

- A KÖ-vel nem csak „gazdaságilag” kell kezdeni valamit.
- A tradíciókat („lelki esszencia”) fenn kell tartani.
- Az örökség csakis az emlékezettel együtt értelmezendő.
- Tartalom nélkül minden befoglaló entitás üres.

Példa

ecomusée (fr.) = népnevelő, identitásépítő szándék

közgazdasági, utilitarista elvek (tömegturizmus)

EGYENSÚLY!

Veszély

A felfokozott turizmus hatása:

- * népviselet → munkaruha
- * ünnep és családi esemény → turistalátványosság
- * község/központ → múzeum vagy inkább turisztikai célállomás, ahova a helyi lakos dolgozni jár

Ideális konstelláció

- * immateriális örökség: helyi közösség anyagi haszna + megőrizni kívánt hagyomány
- * helyi + központi döntéshozatal harmonizációja (lokális érték → nemzeti érték, DE: nemzeti norma → helyi értéktár)

Közösségfenntartó mechanizmusok

- * A helyi közösség mennyire tudja az immateriális örökséget – a materiális mellett – védelmébe vonni?
- * Uniformizáltság elkerülése → egyéni szín (is) kell!

- * „kis haza” – „nagy haza” = lokálisban a nemzeti

Mindenki nyer!

Köszönöm a figyelmet!

Az előadás a
TUdástranszfer mint **Z**SinórmÉrték (TUZSÉR) – Transz- és internacionális
kulturális együttműködések a Kárpát-medencében című,
EFOP-5.2.2-17-2017-00025 azonosítószámú
pályázat keretében valósult meg.